

Ο χρόνος, με την βοήθεια των επιρρημάτων

Τα **χρονικά επιρρήματα** είναι
οι **άκλιτες λέξεις** που απαντούν
στην ερώτηση
«**πότε;**»

Γραμματική
σελ.163

Τα πιο συνηθισμένα χρονικά επιρρήματα είναι:

πότε, τώρα, τότε, πριν, μετά, σήμερα, αύριο, χτες,
μεθαύριο, πέρυσι, φέτος, απόψε, αργά, νωρίς, όποτε,
οποτεδήποτε, άλλοτε, κάποτε, ύστερα, έπειτα, επιτέλους,
κιόλας, αμέσως, σπάνια, συχνά, τακτικά, πότε-πότε, κλπ.

Π.χ.

Θα βρεθούμε απόψε;

Επιτέλους, τα κατάφερα!

Μεθαύριο είναι η γιορτή της.

Πότε-πότε μ' αρέσει να μην κάνω τίποτα!

Ο χρόνος, με την βοήθεια των προθέσεων

Γραμματική
σελ.168

Συχνά, ο χρόνος εκφράζεται και μέσα από λέξεις ή φράσεις, οι οποίες συνοδεύονται από ορισμένες προθέσεις.

Παραδείγματα:

- Άσ' το τώρα και από αύριο βλέπουμε...
- Έλα μεθαύριο, κατά το μεσημέρι.
- Για την ώρα δεν μπορώ να ασχοληθώ μ' εσένα.
- Ξύπνα με σε μισή ώρα.
- Δεν μπορώ να περιμένω ως αύριο. Βιάζομαι!

Ο χρόνος, με την βοήθεια των χρονικών συνδέσμων

Οι **χρονικοί σύνδεσμοι**
εισάγουν χρονικές προτάσεις
και εκφράζουν επίσης χρόνο.

Γραμματική
σελ.171

Οι χρονικές προτάσεις είναι **δευτερεύουσες προτάσεις**
(δεν μπορούν να σταθούν μόνες τους στον λόγο)
και συνήθως χωρίζονται με **κόμμα**
από την κύρια πρόταση.

Οι πιο συνηθισμένοι χρονικοί σύνδεσμοι είναι:

όταν, μόλις, πριν, οπότε, αφού, ώσπου, ενώ, καθώς,
όσο, μετά που, μέχρι που, μέχρι να, κλπ.

Π.χ.

Όταν την είδε, πάτηκε πολύ.

Θα έπω τυρίσει, μέχρι να βραδιάσει.

Μόλις του είπε τα νέα, πέταξε από την παρά του.

Έλα να με βρεις, μόλις τελειώσεις.

Καθώς περπάταγε αφηρημένος, κουτούλησε
σε μια κοιλώνα.

ΑΣΚΗΣΗ

Στα παραδείγματα που ακολουθούν υπογραμμίζω με **κόκκινο τα επιρρήματα**, με **πράσινο τις φράσεις με πρόθεση** που δηλώνουν χρόνο και με **μπλε τις χρονικές προτάσεις**.

- Σε λίγες μέρες ανοίγουν τα σχολεία.
- Αύριο θα πάμε στο σχολείο.
- Όταν κουράζομαι , πηγαίνω για ύπνο.
- Θα πάμε εκδρομή ,μόλις σταματήσει η βροχή.
- Κατά το απόγευμα ,θα έρθουν οι φίλοι μου.
- Πήγαινε τώρα στην κουζίνα.
- Πριν φύγω ,θα σου τηλεφωνήσω.
- Θα τα πούμε μετά.
- Από καιρό το σκεφτόμουν αυτό.